

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

วิธีดำเนินการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาด้วยวิธีการเก็บข้อมูลภาคเอกสาร และภาคสนาม โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของภาคประชาชนในการจัดการงานประเพณีปอยส่างลองของชาวไทใหญ่ ชุมชนวัดป่าเป้า และทำการศึกษาวิเคราะห์ เพื่อเสนอแนวการจัดการงานประเพณีปอยส่างลองของชาวไทใหญ่ ชุมชนวัดป่าเป้า จากการศึกษาข้อมูลทั้งภาคเอกสารและการสังเกตการณ์ รวมไปถึงการสัมภาษณ์พูดคุยกับประชาชนที่มีส่วนร่วมกับประเพณีปอยส่างลอง ผู้ศึกษาสามารถสรุปผลการศึกษา โดยแบ่งตามหัวข้อวัตถุประสงค์การศึกษาที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

6.1 สรุปผลการศึกษา

1) จากการศึกษาเพื่อให้ทราบประวัติความเป็นมาของชาวไทใหญ่ และสังคมวัฒนธรรม พบว่า ชุมชนไทใหญ่วัดป่าเป้าเป็นชุมชนที่อยู่มาแต่เดิมประมาณ 50 ปี เป็นแหล่งที่มีกลุ่มคนไทใหญ่เข้ามาตั้งหลักแหล่งอยู่อาศัยก่อนชุมชนอื่น ๆ และยังคงรักษาวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อไว้อย่างเข้มแข็ง โดยมีการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามประเพณี และมีวัดป่าเป้าเป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมประเพณีต่าง ๆ ของชุมชน เช่น ประเพณีบรรพชาสามเณร หรือ ที่เรียกว่า "ปอยส่างลอง" เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีภาษาสำเนียงประจำถิ่นที่มีมาแต่เดิมคือ ภาษาเหนือ (คำเมือง) ภาษาไต (ไทใหญ่) เป็นเอกลักษณ์ในชีวิตประจำวันของทั้งผู้ใหญ่และเยาวชน ผู้ศึกษาจึงมองว่าชุมชนวัดป่าเป้าเป็นชุมชนที่มีศักยภาพและความเข้มแข็งในการดำเนินกิจกรรมทางสังคมและวัฒนธรรมของส่วนร่วมร่วมกันได้เป็นอย่างดี ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้จากความร่วมมือของประชาชนในชุมชนวัดป่าเป้าที่ร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมของส่วนร่วมทางสังคมวัฒนธรรมและมีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในชุมชนวัดป่าเป้า

2) จากการศึกษาภูมิหลังความเป็นมาของชาวไทใหญ่วัดป่าเป้าและงานประเพณีปอยส่างลองไทใหญ่ของวัดป่าเป้า ทำให้พบว่าประเพณีปอยส่างลองหรือการบวชลูกแก้วเพื่อสืบสานวัฒนธรรมตามหลักพุทธศาสนาที่สืบทอดกันมาช้านานและยังคงเอกลักษณ์ภาพอันดั้งเดิมเหล่านี้ไว้ซึ่งเป็นกิจกรรมสื่อกลางระหว่างชุมชนกับวัด บทบาทในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านศาสนา และพิธีกรรมในการจัดการประเพณีปอยส่างลองนั้น ล้วนต้องเกิดจากความร่วมมือร่วมใจทั้งจากพระสงฆ์ กรรมการ

วัด ประชาชนชุมชนและประชาชนเพื่อร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งในการประกอบพิธีกรรมการจัดประเพณี
ปอยส่างลอง การดำเนินการของทุกภาคส่วนในสังคมจะทำให้การจัดงานประเพณีประสบผลสำเร็จ
และสามารถรักษาคูณค่าและสืบสาน งานประเพณีปอยส่างลองของชาวไทยใหญ่ ชุมชนวัดป่าเป้าให้
ดำรงคงอยู่สืบไป อย่างไรก็ตาม สภาพสังคมในปัจจุบันของชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากตามยุค
สมัยที่เปลี่ยนไป เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในระบบใดระบบหนึ่ง ก็จะส่งผลถึงระบบอื่น ๆ และ
ต่อโครงสร้างของวัฒนธรรม ซึ่งคนในชุมชนปัจจุบันไม่ค่อยเห็นคุณค่าของประเพณีปอยส่างลองของ
ชาวไทยใหญ่ ชุมชนวัดป่าเป้า เนื่องจากสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมในการใช้ชีวิตที่มี การ
เปลี่ยนแปลงไป จึงมีผลให้ความคิดความเชื่อเปลี่ยนแปลงไปด้วย ปัจจัยทางเศรษฐกิจของชุมชน
เปลี่ยนแปลงจากการผลิตเพื่อยังชีพมาเป็นการผลิตเพื่อการขายโดยไม่คิดถึงความสำคัญของการใช้
ชีวิตในแบบเดิมของชาวไทยใหญ่ ชุมชนวัดป่าเป้าและอาจเป็นเหตุให้เกิดความสูญเสียประเพณีปอย
ส่างลองของชาวไทยใหญ่ ชุมชนวัดป่าเป้า ดังนั้น เพื่อให้สามารถรักษาคูณค่าและสืบสานงานประเพณี
ปอยส่างลองของชาวไทยใหญ่ ชุมชนวัดป่าเป้าให้ดำรงคงอยู่สืบไป ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะทำการศึกษา
เกี่ยวกับองค์ความรู้ของการจัดการประเพณีปอยส่างลองที่เข้มแข็งของชาวไทยใหญ่วัดป่าเป้า อำเภอ
เมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อรักษาคูณค่าและสืบสานงานประเพณีปอยส่างลองของชาวไทยใหญ่ ชุมชน
วัดป่าเป้า ให้ดำรงคงอยู่สืบไป

3) จากการศึกษาเพื่อให้ได้องค์ความรู้ของการจัดการงานประเพณีปอยส่างลองชาวไทยใหญ่ของ
วัดป่าเป้า ที่ประสบความสำเร็จ สามารถสรุปผลการศึกษาได้ว่า รูปแบบของงานประเพณีปอยส่างลอง
ของชาวไทยใหญ่ ชุมชนวัดป่าเป้า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ยังคงมีเจตนาหรือแก่นสารเดิม คือ เป็น
การสร้างบุญกุศลอย่างหนึ่ง ซึ่งประเพณี ปอยส่างลองเป็นสื่อกลางของการส่งเสริมพุทธศาสนา
พื้นฐานของการเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี ซึ่งเป็นนิมิตหมายของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข
และเป็นการแสดงออกให้เห็นว่าชาวพุทธยังคงยึดถือแนวทางการตามทอดเจตนารมณ์และทะนุบำรุง
พระพุทธศาสนาตามหลักสูตรคำสอนของพระพุทธศาสนา เป็นการสร้างความกตัญญูต่อบุพการีและ
ญาติที่ล่วงลับไปโดยการบวชในประเพณีปอยส่างลองเป็นอีกหนึ่งบุญพิธีของการอุทิศส่วนบุญส่วน
กุศลให้ผู้ล่วงลับไปแล้วตามความเชื่อของชาวไทยใหญ่ที่ยังคงยึดถือและปฏิบัติตามหลัก
พระพุทธศาสนา เป็นการสืบทอดประเพณีที่สำคัญของท้องถิ่น โดยการเข้าร่วมประกอบพิธีกรรมการ
จัดประเพณีปอยส่างลอง ก่อให้เกิดการรู้รักเหง้าของตนเอง รักและหวงแหนวน นำมาซึ่งความ
ภาคภูมิใจของคนในชุมชน ซึ่งมีประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ ควรแก่การอนุรักษ์ไว้ของชุมชนต่อไป เป็น
กิจกรรมสื่อกลางระหว่างชุมชนกับวัด การประกอบประเพณีปอยส่างลองนั้นบทบาทในด้านต่าง ๆ ทั้ง
ทางด้านศาสนา พิธีกรรมต่าง ๆ ล้วนต้องเกิดจาก ความร่วมมือร่วมใจทั้งจากพระสงฆ์ กรรมการวัด

ประธานชุมชนและประชาชนเพื่อร่วมกันเป็น ส่วนหนึ่งในการประกอบพิธีกรรมการจัดประเพณี ปอยส่างลองทุกครั้งและเป็นการสร้างความสามัคคี ประเพณีปอยส่างลองซึ่งมีจุดมุ่งหมายมาจาก ประเพณีที่ดิงามสืบทอดกันมาของชุมชนวัดป่าเป้า ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วม ทำให้คนในชุมชน รู้จักความเสียสละ รักและหวงแหนประเพณีที่มีคุณค่าให้คงไว้ทั้งยังทำให้เกิดความสามัคคีของคนใน ชุมชน

นอกจากนี้ผู้ศึกษาสามารถสรุปแนวทางของวิธีการบริหารจัดการประเพณีดังกล่าว ดังนี้

1) งานประเพณีปอยส่างลองของชาวไทใหญ่ ชุมชนวัดป่าเป้าที่จัดขึ้น ในบริเวณวัด ป่าเป้าเป็นจัดแบบวัดป่าเป้าร่วมกับชุมชนวัดป่าเป้า เป็นกิจกรรมสื่อกลางระหว่างชุมชนกับวัด การประกอบประเพณีปอยส่างลองนั้นบทบาทในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านศาสนา พิธีกรรมต่าง ๆ ล้วนต้องเกิดจากร่วมมือร่วมใจทั้งจากพระสงฆ์ กรรมการวัด ประธานชุมชนและ ประชาชนเพื่อร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งในการประกอบพิธีกรรมการจัดประเพณีปอยส่างลองทุก ครั้ง

2) การสืบทอดงานประเพณีปอยส่างลองของชาวไทใหญ่ ชุมชนวัดป่าเป้า อำเภอ เมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการสร้างความสามัคคี ซึ่งมีจุดมุ่งหมายมาจากประเพณีที่ดิงามสืบ ทอดกันมาของชุมชนวัดป่าเป้า ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วม ทำให้คนในชุมชนรู้จักความ เสียสละ รักและหวงแหนประเพณีที่มีคุณค่าให้คงไว้ทั้งยังทำให้เกิดความสามัคคีของคนใน ชุมชน

6.2 ข้อเสนอแนะ

6.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

รัฐบาลควรให้การสนับสนุนด้านเงินทุนและประชาสัมพันธ์การจัดการประเพณีทาง วัฒนธรรมของชุมชนวัดป่าเป้า คือประเพณีปอยส่างลองของชาวไทใหญ่ ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ ที่เด่นชัดของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาในด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการเพิ่มคุณค่าทาง สังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ชุมชน

6.2.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

หน่วยงานราชการควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมกิจกรรมประเพณีปอยส่างลองของชาวไทใหญ่ ชุมชนวัดป่าเป้า โดยสำรวจความต้องการของชุมชนวัดป่าเป้าเกี่ยวกับการวางแผนจัดงาน ความช่วยเหลือ และแนวทางการปรับปรุงพัฒนาการจัดงานประเพณีปอยส่างลองของชาวไทใหญ่ เพื่อการแก้ไขและพัฒนาการจัดงานให้มีความสะดวกและ น่าสนใจมากขึ้น นอกจากนี้ ควรมีการจัดการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น พิมพ์หนังสือ วารสาร จัดนิทรรศการ เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต วิทยุชุมชน จัดทำสื่อชุมชนต้นแบบเผยแพร่ทางโทรทัศน์ เป็นต้น

6.3.3 ข้อเสนอแนะด้านการวิจัย

การจัดงานประเพณีดังกล่าวมีขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม ดังนั้น ควรมีการวางแผนเข้าไปสังเกตการณ์ภายในงานประเพณีให้พอดี และใช้วิธีการสนทนากลุ่มเพื่อรับฟังความคิดเห็นและความรู้สึกของผู้ที่มีส่วนร่วมในงานนั้น ๆ โดยจะต้องเลือกผู้สัมภาษณ์อย่างจงใจ เพื่อให้ได้ข้อมูลครบทุกด้าน เช่น บุคลากร ฝ่ายวัด ประชาชน องค์กรภาคเอกชนและหน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่ เป็นต้น นอกจากนี้การศึกษาข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ ควรมีการเทียบเคียงข้อมูลจากในหนังสือหรือบันทึกกับคำบอกเล่าจากคนเฒ่าคนแก่ในชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved